

Regionala utvecklingsförvaltningen
Anna Omberg
Tfn: 063-146565
E-post: anna.omberg@regionjh.se

2019-02-27

RUN/58/2019

PM Översyn av regionala utvecklingsnämndens internationella nätverk

Ansats att flytta fram våra positioner

Genom dokumentet Reglemente för regional utvecklingsnämnd i Region Jämtland Härjedalen 2019–2022 uppdrar regionfullmäktige till regionala utvecklingsnämnden (RUN) att ansvara för internationella frågor inom sitt verksamhetsområde. Verksamhetsområdet är regionala utvecklingsfrågor och regionalt tillväxtarbete. Översynen av RUN:s internationella nätverk är en del av nämndens uppföljningsplan för år 2019.

Uppföljningar och översyner av nämndens internationella nätverk har gjorts förr. Nu har vi haft det regionala utvecklingsansvaret i några år och ser över vårt engagemang i en ansats att skapa förändring, flytta fram våra positioner och förstärka vårt arbete att skapa så bra förutsättningar som möjligt för hållbar regional tillväxt i Jämtland Härjedalen. Översynen är också särskilt relevant då många nätverk de senaste åren gått igenom omorganisationer och behövt återuppfinna sig själva och sitt syfte. Förutsättningarna för vårt medlemskap i flera nätverk har förändrats.

Internationella frågor har blivit deltagande i flernivåsystemet

Vid Sveriges inträde i EU år 1995 inspirerades europeisk politik av teoribildningar som betonade platsens betydelse för utveckling och tillväxt samt flernivåsystem. Man talade om ett "regionernas Europa" där regionala aktörers delaktighet i planering och genomförande förordades. Under samma period formades den Europeiska Regionkommittén – det rådgivande organet som avger yttranden till EU-kommissionen, Europaparlamentet och Ministerrådet i frågor som rör den regionala och/eller lokala nivån. De regionala och lokala nivåerna hade då länge arbetat för att ta plats i flernivåsystemet och mobiliserat i nätverk för att göra sina röster hörda. Internationella nätverk var och hade varit arbetssättet för att ta plats, göra sig hörd och samverka när Sverige tog plats i unionen.

Mycket har hänt sedan 1990-talet. Då sågs EU som något internationellt medan vi idag ser den som en del av flernivåsystem och idag har den svenska regionala nivån ett helt annat uppdrag och ansvar i och med det regionala utvecklingsansvaret. Region Jämtland Härjedalens olika verksamheter arbetar på många sätt med internationella kontakter och frågor som en naturlig del av den dagliga verksamheten. RUN ansvarar för det regionala tillväxtarbetet men länets tillväxt skapas inte av nämnden eller förvaltningsområdet – utan av företag och människor och av företagsamma människor. RUN skapar förutsättningar och möjligheter för tillväxt och attraktionskraft. Att arbete, kontakter och nätverk sträcker sig

över nationsgränser har inget egenvärde i sig. Vårt arbete, våra kontakter och nätverk som sträcker sig över nationsgränser har ett värde för att de är relevanta och/eller ger ett mervärde för de sakfrågor och den verksamhet vi bedriver. RUN hanterar formuleringen ”att ansvara för internationella frågor i sitt verksamhetsområde” genom att konstatera att begreppet *internationella frågor* täcker ett brett spann områden. Därför behövs en definition och prioritering av vilka internationella frågor vi avser arbeta med.

Definition och prioritering

Den gällande formuleringen av definition och prioritering ser ut såhär:

”Nämnden tycker att ett aktivt flernivåstyre är viktigt för en väl fungerande demokratisk process. Vår region påverkas av beslut som fattas på EU-nivå, nationell nivå, lokal nivå, av civilsamhälle och näringsliv. Det är viktigt att vi samverkar och påverkar där beslut fattas. Nämndens definition av strategiska internationella frågor är politisk samverkan och påverkan gentemot EU-nivån och nordisk samverkan. Nämndens prioritering av strategiska internationella frågor för påverkan avgränsas till ämnena europeisk sammanhållningspolitik, miljö-, energi- och klimatarbete, infrastrukturfrågor samt forskning, innovation och näringslivspolitik. Det finns många anledningar till varför det är ett viktigt arbete. En av dessa är att hela 50 procent av regionfullmäktiges dagordning direkt påverkas av beslut fattade på EU-nivå. En annan anledning är att EU bedriver regionalpolitik. Regionalpolitiken kallas sammanhållningspolitik och syftet med den är att minska regionala skillnader och ojämlikheter mellan människor. Att påverka sammanhållningspolitikens utformning är viktigt eftersom vår region har alldeles särskilda förutsättningar genom vår låga befolkningstäthet och våra stora avstånd. Genom att samverka och bedriva påverkan gentemot EU kan vi skapa bättre förutsättningar för vår regionala utveckling och nå de regionala målen. Region Jämtland Härjedalens internationella arbete skall gå hand i hand med det regionala utvecklingsansvaret. Som del i detta arbete har vi tillsammans med Västernorrlands län ett representationskontor i Bryssel, Mid Sweden European Office”.

Redovisning av respektive nätverk

RUN har sitt internationella engagemang i sju politiska nätverk av varierande slag: Europaforum Norra Sverige, Northern Sparsely Populated Areas, Mittnordkommittén, Assembly of European Regions, Encore, Earllall samt Valgamaa – Jämtlands län ekonomisk förening.

Översynen behandlar nätverkets typ och fokusområden för verksamheten. En kort beskrivning av nätverket samt kostnaden de tre senaste åren, som kommentar till den redovisade kostnaden bör nämnas att deltagande och aktivitet de senaste åren i flera fall påverkats av föräldraledigheter på tjänstemannansidan. Kostnaderna som framgår är den totala kostnaden för vår organisations deltagande: arvode, resor, boende, traktamente. Tjänstemännens arbetstid är inte redovisad. Kostnaden innehåller medlemsavgift när sådan förekommer, i dessa fall förtydligas medlemsavgiften på efterföljande rad. Sedan följer bedömningen genom rekommendationer i tre steg, där följande frågor besvaras utifrån ansvariga tjänstemäns bedömningar:

- Har nätverket kopplingar/relevans för RUN:s verksamhetsområde?
- Hur ser vi på nyttan med nätverket?

- Rekommenderar vi ett fortsatt engagemang och utveckling av nätverket?

Eftersom svaren på dessa frågor är högst subjektiva försöker vi att underbygga vårt resonemang i efterföljande stycke *Mervärde och motivering till rekommendationer*. Sedan finns utrymme för övriga kommentarer. Slutligen finns en skattning av nytta av nätverket på en skala från 1 till 10 där 1 är mycket låg eller ingen nytta och där 10 är mycket stor nytta.

Genomlysning av respektive nätverk

Europaforum Norra Sverige – vår plattform för europeiskt påverkansarbete	
Typ av nätverk:	Politiskt påverkansnätverk
Fokusområden:	Sammanhållningspolitik, Infrastruktur, Energi/klimat/miljö, samt Forskning, innovation och näringslivspolitik
Beskrivning:	Det politiska påverkansnätverket Europaforum Norra Sverige (EFNS) är Region Jämtland Härjedalens grundläggande verktyg för påverkansarbete gentemot den europeiska nivån. Nätverket har sin grund i Lissabonfördragets Artikel 174 – de nordliga regionernas unika förutsättningar i form av långa avstånd och låg befolkningstäthet som bör tas i beaktning när EU utformar sin politik. I snart 20 år har EFNS samlat de politiska församlingarna i Sveriges fyra nordligaste län för att i enighet över parti-, kommun- och länsgränser positionera sig. Arbetet sker genom antagande av positionspapper, dokument som förklarar norra Sveriges ställningstaganden, i aktuella frågor på EU:s agenda. På så sätt får vi politiska ställningstaganden att utgå från i vår dialog med relevanta aktörer och våra regionkontor i Bryssel får tydliga underlag för sitt fotarbete.
Kostnad de tre senaste åren:	2018: 192 000 sek* (inkluderar även kostnad för NSPA) 2017: 207 000 sek* (inkluderar även kostnad för NSPA och OECD:s territoriella rapport om nordliga glesbefolkade områden) 2016: 177 000 sek* (inkluderar även kostnad för NSPA) *Inklusive schablonberäkning för 4 ytterligare tjänstemäns resor 3 ggr per år à 4000 SEK per resa
Medlemsavgift:	-
Tjänstemannarekommendationer:	Mycket tydliga kopplingar till RUN:s verksamhetsområde Mycket stor och tydlig nytta av nätverket Mycket starka rekommendationer till fortsatt deltagande
Mervärde och motivering till rekommendationer:	• <i>Politiskt prioriterat:</i> i och med att nämndens politiker deltar i nätverket • <i>Aktivitet i nätverket:</i> och med att politiker och tjänstemän från regional och kommunal nivå samt regionkontoren i Bryssel deltar tillsammans i arbetet för vi fram en tydlig politik och välförankrade ställningstaganden • <i>Kompetensutveckling och omvärldsbevakning:</i> forumet skapar dialog och kompetensutvecklar politiker och tjänstemän och håller oss informerade. Vi får möjligheten att aktivt arbeta framåtsyttande i dialog med aktörer i Bryssel och med Sverige

	• <i>Ökad kapacitet:</i> Region Jämtland Härjedalen skulle inte ha kapacitet att nå samma resultat och bedriva verksamheten på egen hand • <i>Kritisk massa:</i> motparter lyssnar till oss när vi är flera som står enade och pratar gemensam sak framför egenintressen • <i>Behov av utveckling:</i> EFNS är ett välfungerande nätverk som skulle kunna bli starkare och vi jobbar ständigt med att utveckla och förbättra samarbetet. Vi ser inte att arbetet för att bli ett starkare nätverk skulle innebära ökade kostnader för vår räkning • <i>Relationer till de nordliga länen:</i> det finns stor nytta i att känna politiker och kollegor i andra regioner och kommuner, vi kan koordinera oss i många andra frågor • <i>Relationer till aktörer:</i> de senare åren har samarbetet och dialogen med exempelvis Sveriges Kommuner och Landstings medarbetare ökat • <i>Unikt samarbete i Sverige:</i> många svenska regioner har tittat på oss för att försöka kraftsamla på liknande sätt, men än så länge är vi rätt unika vilket är ett extra mervärde
Övriga kommentarer:	Region Jämtland Härjedalen har haft hand om EFNS:s sekretariat i två mandatperioder, under året lämnas uppdraget troligen över till Region Norrbotten. Fokusområdena för kommande mandatperiod kan komma att förändras något. Ansvarig tjänsteman i förvaltningen: Anna Omberg, internationell strateg.
Uppskattad nytta:	10/10

Northern Sparsely Populated Areas – en förlängning av arbetet i Europaforum Norra Sverige

Typ av nätverk:	Internationellt politiskt påverkansnätverk
Fokusområden:	Sammanhållningspolitik, Infrastruktur, Energi/klimat/miljö, samt Forskning, innovation och näringslivspolitik
Beskrivning:	Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) är en förlängning av samarbetet i EFNS. Här samlas 14 regioner ifrån norra Sverige (4 regioner), norra Norge (3 regioner) och Norra Finland (7 regioner). Även detta samarbete har sin grund i Lissabonfördragets Artikel 174 – de nordliga regionernas unika förutsättningar i form av långa avstånd och låg befolkningstäthet som bör tas i beaktning när EU utformar sin politik. De svenska politiska representanterna är en från varje region. Arbetet sker på samma sätt som i EFNS – genom gemensamma ställningstaganden. OECD:s territoriella rapport om <i>Nordliga glesbefolkade regioner</i> har sin grund i NSPA-samarbetet. Rapporten är ett steg i vårt förberedande arbete för långtidsbudget och programperioden 2021–2027.
Kostnad de tre senaste åren:	Kostnaden för NSPA belastar huvudsakligen Mid Sweden European Office och de andra involverade regionkontoren. För Region Jämtland Härjedalens kostnad se: Europaforum Norra Sverige – vår plattform för europeiskt påverkansarbete.
Medlemsavgift:	-

Tjänstemannarekommendationer:	Mycket tydliga kopplingar till RUN:s verksamhetsområde Mycket stor och tydlig nytta av nätverket Mycket starka rekommendationer till fortsatt deltagande
Mervärde och motivering till rekommendationer:	• <i>Politiskt prioriterat:</i> i och med att nämndens politiker deltar i nätverket då representanter väljs ur EFNS • <i>Aktivitet i nätverket:</i> nätverket är aktivt och innebär samma tydliga politik och välförankrade ställningstaganden som i EFNS då positionsapperna som antas oftast grundar sig i de positionspapper som arbetats fram där • <i>Kompetensutveckling och omvärldsbevakning:</i> forumet skapar dialog och kompetensutvecklar politiker och tjänstemän och håller oss informerade. Vi får möjligheten att aktivt arbeta framåtsyftande i dialog med aktörer i Bryssel och med Sverige • <i>Ökad kapacitet:</i> Region Jämtland Härjedalen skulle inte ha kapacitet att nå samma resultat på egen hand • <i>Kritisk massa:</i> den kritiska massan är större än EFNS och motparter lyssnar till oss när vi är flera som står enade och pratar gemensam sak framför egenintressen • <i>Relationer till de nordliga länen:</i> det finns stor nytta i att känna politiker och kollegor i andra regioner och kommuner, vi kan koordinera oss i många andra frågor • <i>Relationer till aktörer:</i> NSPA är ett etablerat varumärke i Bryssel • <i>Behov av utveckling:</i> NSPA är ett välfungerande nätverk som skulle kunna bli starkare och som kanske blir det nu under år 2019 när den samordnande funktionen från det finländska kontoret till North Sweden European Office. Vi ser inte att arbetet för att bli ett starkare nätverk skulle innebära ökade kostnader för vår räkning • <i>Unikt internationellt samarbete i europeiska sammanhang:</i> NSPA saknar motsvarighet i europeiska sammanhang vilket är en tydlig styrka i arbetet för att belysa Artikel 174. <i>Northern sparsely populated areas</i> är benämningen för vårt område i den engelska artikelformuleringen
Övriga kommentarer:	Ansvarig tjänsteman i förvaltningen: Anna Omberg, internationell strateg.
Uppskattad känsla av nytta:	10/10

Mittnordenkommittén – ett nordiskt gränsregionalt samarbete	
Typ av nätverk:	Nordiskt politiskt nätverk för erfarenhetsutbyte, lärande, positionering, påverkan och policyformuleringar
Fokusområden:	Stad och land, infrastruktur, kultur samt miljöfrågor
Beskrivning:	Mittnordenkommittén (MNK) är en av Nordiska Ministerrådets gränskommittéer. Det är ett nätverk för nordisk samverkan som funnits i drygt 40 år. Kommittén består av politiker från Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Österbottens förbund och Trøndelag fylkeskommune. MNK leds av en

	ledningsgrupp som består av en representant från respektive region (två från Trøndelag tills regionvalet genomförts i september). Kommitténs beslut verkställs av ett kansli bestående av en kanslichef, en sekreterare och en ekonom. En resursgrupp av tjänstemän från respektive region finns för att stötta kansli, kommitté och ledningsgrupp. MNK har haft ett flertal parallella arbetsgrupper men idag finns en: kulturarbetsgruppen. MNK ska verka för balanserad utveckling mellan land och stad utifrån gemensamma mittnordiska erfarenheter. MNK ska vara en öppen lärandearena som kan bli en bas för positionering, påverkan och policyformuleringar MNK ska vara en engagerad part i det nordiska samarbetet tillsammans med nordiska ministerrådet och andra gränskommittéer.
Kostnad de tre senaste åren:	2018: 218 000 sek* 2017: 244 000 sek* 2016: 289 000 sek* *Inklusive schablonberäkning för 4 ytterligare tjänstemäns resor 2 ggr per år à 4000 SEK per resa och medlemsavgift
Medlemsavgift:	141 000 sek
Tjänstemannarekommendationer:	Mycket tydliga kopplingar till RUN:s verksamhetsområde Ringa nytta av nätverket Rekommendation att lämna samarbetet
Mervärde och motivering till rekommendationer:	• <i>Saknar politisk</i> prioritering: i och med att en av Region Jämtland Härjedalens fem ledamöter har plats i RUN är det oklart hur nämnden får del av och kan dra nytta av arbetet som bedrivs i MNK i sitt arbete för att skapa förutsättningar för regional utveckling och tillväxt i länet • <i>Aktivitet i nätverket</i>: MNK är vår mest kostsamma nätverk, både vad gäller medlemsavgift och antalet inblandade politiker och tjänstemän. Fokusområdena är relevanta men verksamheten i nätverket är i princip den som kulturarbetsgruppen bidrar till. Generellt sett saknas politisk förankring mellan kommitté och den begränsade verksamhet. Kommittén har de senaste sju åren dragits med flera nystarter och byten av kanslichefer och kommitténs verksamhet har gått ut på att anta stadgar, strategier, verksamhetsplaner, kommunikationsplaner, årsrapporter, förändringar av webbplats och nyhetsbrev. Nu pågår arbete med en ny logotyp. Medan faktisk verksamhet som engagerar kommittén, och borde vara centralt för ett politiskt nätverk, fortfarande lyser med sin frånvaro. Strategin skrevs om under våren 2018 och antogs innan sommaren. Från Region Jämtland Härjedalens sida var vi i remissen skeptiska till förslaget. Vi ville se en minskad administration – det har resulterat i att ekonomitjänsten minskats från 20 till 10 procent. Vi ville se färre prioriterade arbetsområden och att detta speglades i budget och en mer engagerad politisk kommitté – vilket inte fått effekt annat än att ekonomifunktionen dragits ned från 20% till 10%.

	Nätverkets tema är relevant för RUN:s verksamhetsområde men det finns ingen budget för att realisera verksamhet med. Kommittén fortsätter att budgetmässigt prioritera kultur dagar, omfattande kanslifunktioner, miljö- och energipris och kulturpris samt medfinansierar projektet SMICE. Vi ser att det är högst oklart hur de nya satsningarna ska kunna finansieras och att nätverket kommer igång med relevant verksamhet • <i>Kompetensutveckling och omvärldsbevakning:</i> vi ser inga sådana effekter • <i>Ökad kapacitet:</i> vi ser inga sådana effekter • <i>Kritisk massa:</i> det finns ännu ingen sådan verksamhet inom nätverket • Skulle våra fem kommittéledamöter engageras mer kräver det intresse och medel utöver det som används idag • <i>Behov av utveckling:</i> MNK är i stort behov av utveckling. Vi ser att omfattande engagemang från tjänstemän i medlemsorganisationerna för att komma igång med nätverket som i nästa läge skulle kräva ett brett engagemang från de ledamöter som sitter i kommittén för att få ut nytta av att vara en politisk kommitté som kan bidra till att stärka RUN:s verksamhetsområde. Arbetet för att skapa ett fungerande nätverk skulle innebära att vi får prioritera att lägga tid och pengar på nätverket, dvs prioritera att välja bort att lägga tid och pengar på annat • <i>Relationer i den mittnordiska geografin:</i> det finns stor nytta i att känna politiker och kollegor i andra regioner och kommuner, vi kan koordinera oss i många andra frågor. Dock svårigheter kring gemensamma projekt då geografin inte har ett gemensamt programområde • <i>Relationer till andra aktörer:</i> det är huvudsakligen kanslifunktionerna som står i kontakt med andra aktörer såsom Nordiska Ministerrådet, andra gränskommittéer och aktörer • <i>MNK som påverkansplattform:</i> vi är starkt kritiska till MNK som en plattform för positionering, påverkan och policyformuleringar – då vi redan har sådana nätverk med annan geografi och andra prioriteringar som skulle behöva koordineras och vägas mot varandra • <i>Nordiskt nätverk med europeiskt fokus:</i> när utveckling av nätverket diskuteras hamnar vi ofta i frågor med bäring på EU. Vi har varit tydliga med att vi vill att MNK fyller ett annat syfte, att det är ett nordiskt samarbete
Övriga kommentarer:	Ansvarig tjänsteman i förvaltningen: Anna Omberg, internationell strateg.
Uppskattad känsla av nytta:	2/10

Assembly of European Regions – erfarenhetsutbyte i ett bredare Europa	
Typ av nätverk:	Paneuropeiskt politiskt nätverk för erfarenhetsutbyte
Fokusområden:	Ekonomi och regional utveckling (kommitté 1)
Beskrivning:	Assembly of European Regions (AER) är ett paneuropeiskt nätverk, ett nätverk som samlar regioner i ett något utökat Europa. AER styrs av en president och två styrande organ: executive board som ansvarar för den dagliga verksamheten och generalförsamlingen som är den högsta beslutande församlingen med ansvar för den strategiska inriktningen. Regionfullmäktige utser två ledamöter till generalförsamlingen. Parallellt med dessa finns byrån som för AER:s politiska talan och tre tematiska kommittéer. RUN är aktiv i, och utser en ledamot till, Kommitté 1: ekonomi och regional utveckling. Utöver denna verksamhet finns ett ungdomsnätverk, en arbetsgrupp för upp utvärdering och uppföljning samt ett sekretariat som arbetar med att informera medlemsregioner om satsningar, initiativ och nyheter och skapa möten, mötesplatser och arenor. AER är ett Sverigetungt nätverk och de svenska regionerna har en gemensam sidoorganisering: AER Sverige. Den finns bland annat för att undvika att svenska regioner kandiderar om samma poster osv inom nätverket eller att kommittéer och executive board och byrå i stort styrs från Sverige. Sverigenätverkets arbetssätt och syfte är ändå rätt oklart, idag samordnas AER Sverige av Region Örebro Län.
Kostnad de tre senaste åren:	2018: 87 000 sek* 2017: 122 000 sek* 2016: 80 000 sek* *Medlemsavgift inräknad i kostnad
Medlemsavgift:	41 000 sek
Tjänstemannarekommendationer:	Kommitté 1 har viss koppling till RUN:s verksamhetsområde Ringa nytta av nätverket Rekommendation att lämna samarbetet
Mervärde och motivering till rekommendationer:	• <i>Saknar politisk</i> prioritering: i och med att en av Region Jämtland Härjedalens tre ledamöter i AER har plats i RUN är det oklart hur nämnden får del av och kan dra nytta av arbetet som bedrivs i AER i sitt arbete för att skapa förutsättningar för regional utveckling och tillväxt i länet • <i>Aktivitet i nätverket</i>: för några år sedan omorganiserades AER för att undvika konkurs. Efter omorganiseringen har vi väntat på att organisationen ska sätta sig för att få en tydligare bild av hur arbetet kommer att bedrivas. En stor del av personalen på kansliet har fått sluta är det nu upp till medlemsregionerna att driva frågor och få regioner har prioriterat detta vilket resulterar i att få/om ens några frågor som drivs. Nätverket är ett nätverk för erfarenhetsutbyte. Men trots det har vi haft förmånen att kunna jobba med nätverket som ett påverkansnätverk och tidigare suttit på AER:s stol i

	dialogerna EU-kommissionen hållit om landsbygdsutveckling. AER har varit en stark organisation men tiden som regionernas röst i Bryssel är överspelad. Eftersom AER är en paneuropeisk organisation vars ledord är "united in diversity" är grunden nätverket står på väldigt bred är de politiska ställningstaganden som tas av byrån generella och/eller urvattnade. Man har till och med haft svårt att ena sig i att yttrandefrihet är något positivt • <i>Kompetensutveckling och omvärldsbevakning</i>: sker huvudsakligen genom projektpartnersök och försök att koppla samman regioner som verkar ha intresse för samma fokusområden • <i>Ökad kapacitet</i>: vi ser inga sådana effekter • <i>Kritisk massa</i>: effekten av ett nätverk som samlar regioner på så breda grunder är att massan blir för stor för att ena • <i>Behov av utveckling</i>: idag bedrivs verksamheten inom nätverket genom att medlemsregionen väcker en fråga, bildar en grupp av intresserade regioner, avsätter politiker för det politiska arbetet och en tjänsteman som på minst halvtid arbetar för att aktivt driva fokusområdesgruppen – helst med säte i Bryssel. Skulle ett sådant arbete vara intressant behöver prioritera annorlunda på hemmaplan. Även om vi inte vill engagera oss på det sättet och driva frågor behöver vi lägga om vårt arbetssätt eftersom vi inte är aktiva i erfarenhetsutbytet, ska vi vara aktiva i AER behöver vi avsätta resurser för att kunna delta i studiebesök och dylikt och bygga upp en struktur för att resultatet från vårt politiska deltagande i nätverket kan bidra till att stärka RUN:s arbete med att skapa förutsättningar för regional utveckling och tillväxt. Arbetet för att skapa ett meningsfullt deltagande i nätverket skulle innebära att vi får prioritera att lägga tid och pengar på nätverket, dvs prioritera att välja bort att lägga tid och pengar på annat • <i>Sverigetungt nätverk</i>: AER har många svenska medlemsregioner, som dessutom har en egen gruppering. På gott och ont. • <i>Stor politisk organisation</i>: AER är ett politiskt nätverk och den politiska organisationen är omfattande i förhållande till vad vi får ut av nätverket
Övriga kommentarer:	Medlemsavgiften borde justeras något då den grundar sig på gamla befolkningstal, avgiften borde vara något högre än idag. Ansvarig tjänsteman i förvaltningen: Anna Omberg, internationell strateg.
Uppskattad känsla av nytta:	1/10

Environmental Conference of the Regions of Europe

Typ av nätverk:	Europeiskt politiskt påverkansnätverk och nätverk för

	erfarenhetsutbyte
Fokusområden:	Miljö
Beskrivning:	Environmental Conference of the Regions of Europe (ENCORE) är ett av Europas största miljö nätverk för påverkan av EU:s miljöpolitik. ENCORE är ett nätverk för regionpolitiker som arbetar med hållbar utveckling. Arbetet sker genom att påverka miljöpolitik i EU. Vartannat år anordnas en konferens där aktuella miljöfrågor diskuteras och erfarenheter byts.
Kostnad de tre senaste åren:	2018: 47 000 sek 2017: 22 000 sek 2016: ingen uppgift finns att hitta i ekonomisystemet *Inklusive schablonberäkning för 1 tjänstemans resor 1 ggr per år à 10 000 SEK per resa
Medlemsavgift:	-
Tjänstemannarekommendationer:	Viss koppling till RUN:s verksamhetsområde Otydlig nytta av nätverket Rekommendation att lämna samarbetet
Mervärde och motivering till rekommendationer:	• <i>Fokusera vårt regionala arbete:</i> arbeta för att först och främst nå våra regionala miljö- och klimatmål och att bedriva påverkansarbete inom våra andra politiska nätverk som bottnar i vår regions unika förutsättningar
Övriga kommentarer:	Ansvarig tjänsteman i förvaltningen: Gunnar Fackel, miljöstrateg.
Uppskattad känsla av nytta:	1/10

European association of regional & local authorities for lifelong learning

Typ av nätverk:	Politiskt nätverk för erfarenhetsutbyte och projekt
Fokusområden:	Livslångt lärande
Beskrivning:	European Association of Regional and Local Authorities for lifelong learning (Earll) är ett nätverk för frågor som rör det livslånga lärandet. Arbetet sker genom gemensamma projekt och politiska möten där operativa projekt initieras.
Kostnad de tre senaste åren:	2018: 40 000 sek 2017: 40 000 sek 2016: ingen uppgift finns att hitta i ekonomisystemet *Inklusive schablonberäkning för en tjänstemans resa 1 ggr per år à 5000 SEK per resa samt medlemsavgift
Medlemsavgift:	26 000 sek
Tjänstemannarekommendationer:	Viss koppling till RUN:s verksamhetsområde Tveksam nytta av nätverket Rekommendation att lämna samarbetet
Mervärde och motivering till rekommendationer:	• <i>Fokusera vårt regionala arbete:</i> nätverket arbetar med livslångt lärande i praktiken genom projekt som är av mer operativ karaktär än strategisk. Aktörer i länet deltar idag i projektet Bridge+ som innebär nya strategier för att jobba med kompetensförsörjning och att synliggöra kompetenser. Vi skulle kunna använda nätverket i arbetet med kompetensförsörjning men då blir det på tjänstemannanivå och nyttan av ett europeiskt politiskt nätverk för det arbetet är inte given
Övriga kommentarer:	Region Jämtland Härjedalen har tagit över deltagandet i

	nätverket från Jamtli under tiden vi var Regionförbundet Jämtlands län. Vi innehar nätverkets kassörfunktion. Vi skulle kunna se över möjligheten att flytta nätverket till någon annan aktör i länet, att det är ett politiskt nätverk innebär att den möjligheten är begränsad. Ansvarig tjänsteman i förvaltningen: Marina Gregorsson
Uppskattad känsla av nytta:	1/10

Valgamaa – Jämtlands län ekonomisk förening	
Typ av nätverk:	Ekonomisk förening
Fokusområden:	Samarbetet ska täcka många samhällsområden. Det bör bland annat gälla näringsliv, utbildning inklusive studentutbyten, kultur, idrott, sjukvård, socialpolitik, miljö- och energifrågor, demokrati, jämställdhet, social ekonomi, kyrkan, annat föreningsliv samt regionens och kommunernas verksamhet i övrigt.
Beskrivning:	Av handlingarna bakom förra årets beslut att fortsätta samarbetet framgår att samarbetet mellan Jämtlands län och Valgamaa kommunförbund har pågått sedan 1991. Sedan 1998 har samarbetet administrativt skötts av den gemensamt bildade ekonomiska föreningen Valgamaa – Jämtlands Län. Styrelsen har bestått av representanter från de båda regionerna och styrelsens kostnader och administration har gemensamt finansierats via avtal som sträckt sig cirka 5 år. Nuvarande avtal löper för perioden 2018–2020. Valgamaa har genomfört en stor kommunreform, där antalet kommuner minskats från 14 till tre. Valgamaa har önskemål om stöd och råd gällande det fortsatta arbetet med kommunsammanslagningen.
Kostnad de tre senaste åren:	2018: 30 000 sek + kostnad för vårt deltagande i styrelsemöte två ggr/år 2017: 38 000 sek + kostnad för vårt deltagande i styrelsemöte två ggr/år 2016: 37 000 sek + kostnad för vårt deltagande i styrelsemöte två ggr/år *Redovisad kostnad är medlemsavgiften/pengarna vi årligen lägger in i den ekonomiska föreningen
Medlemsavgift:	30 000 sek
Tjänstemannarekommendationer:	Rekommendation att lämna samarbetet
Mervärde och motivering till rekommendationer:	Finns ingen tjänsteman som motivera mervärde
Övriga kommentarer:	I skrivelsen för det gällande avtalet framgår att samarbetet nu är inne i en ny fas då båda länderna är med i EU, detta förändrar möjligheterna till projektfinansiering. Estland har varit med i EU sedan 2004 och möjligheterna till gemensamma projekt har alltså funnits i 15 år. Ingen ansvarig tjänsteman finns i förvaltningen.
Uppskattad känsla av nytta:	Finns ingen tjänsteman som kan skatta nyttan av nätverket

Förslag till vägval framåt

Avskaffande av *internationella* frågor

Internationella frågor är ett arv från 1990-talet som fortfarande går igen i exempelvis fullmäktiges reglemente: genom formuleringen att RUN ansvarar för *internationella frågor* inom sitt verksamhetsområde. Det går igen i hur vi benämner RUN:s politiska nätverk: *internationella nätverk* och i förvaltningsorganisationen hittar vi titeln *internationell strateg* som förut hette *internationell sekreterare*. Vårt arbete, våra kontakter och nätverk som sträcker sig över nationsgränser har ett värde för att de är relevanta och/eller ger ett mervärde för de sakfrågor och den verksamhet vi bedriver. Vårt arbete som rör den europeiska nivån och dialog, påverkan och samverkan i flernivåsystemet borde ses som just det och inte *internationellt arbete* eller *internationella frågor*. Baserat på detta föreslås att vi omformulerar oss och slutar använda uttrycket *internationell* och använder oss av begrepp som innebär det vi faktiskt syftar till; det kan vara flernivåsystem, samverkan, erfarenhetsutbyte med mera. Vi omformulerar oss i reglementen, verksamhetsplaner och dylikt allt eftersom dessa revideras och författas.

Definition och prioritering för hela mandatperioder

RUN har tidigare sagt att definition och prioritering av internationella frågor görs varje år. Eftersom den regionala utvecklingen och vårt tillväxtarbete är ett långsiktigt politikområde ser vi poänger i att definiera och prioritera för längre perioder – förslagsvis för hela mandatperioder. Detta följs sedan upp av en översyn likt denna där definition och prioritering uppdateras eller ändras den efterföljande mandatperioden.

En tydlig grund för det politiska påverkansarbetet

Resultatet av översynen är förslag att avveckla engagemanget i fem av de sju nätverk vi idag benämner internationella politiska nätverk. Det är en offensiv satsning framåt. Vi skulle vilja att de politiska nätverk vi deltar i handlar om politiskt påverkansarbete. Eftersom den europeiska sammanhållningspolitiken och de medel som finns för att förverkliga den innebär en övervägande del av vårt regionala utvecklingskapital och vår extra gleshetsallokering skulle vi vilja samla våra strategiska politiska nätverk kring denna fråga. Därför skulle vi vilja prioritera in det politiska nätverket Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) – ett nätverk med grund i formuleringen i Lissabonfördraget.

Conference of Peripheral Maritime Regions	
Typ av nätverk:	Politiskt påverkansnätverk
Fokusområden:	Sammanhållningspolitik, klimat och energi samt den globala agendan
Medlemsavgift:	169 743 varav 117 243 till CPMR och resterande del till Östersjökommissionen

Nätverket har på ett mycket bra sätt mobiliserat och hörsammats av EU-kommissionen i arbetet med utformningen av sammanhållningspolitiken efter år 2020. Nätverket skulle också kunna vara en plattform för arbete kopplat till klimat och energi samt den globala agendan. Det skulle inne bära att vi kraftsamlar utifrån en tydlig utgångspunkt:

Lissabonfördragets Artikel 174 – de nordliga regionernas unika förutsättningar, permanenta naturbetingade och demografiska nackdelar genom:

- CPMR – ett starkt nätverk som samlar regioner från hela EU utifrån dessa gemensamma förutsättningar
- NPSA – ett etablerat nätverk som mobiliserar norra Norge, norra Sverige och norra Finland mobilisering i samma fråga men specifikt för regionerna i norr
- EFNS – ett unikt samarbete för fyra nordliga regionerna i Sverige där vi gemensamt positionerar oss. Sedan förankrar vi detta i NSPA och CPMR som sedan kan bära våra ställningstaganden vidare i relevanta sammanhang

Vi föreslår att de behov som kan finnas av erfarenhetsutbyte och studiebesök sker genom deltagande i andra, ofta redan etablerade, nätverk relevanta för den verksamhet vi bedriver i förvaltningsområdet. Vi menar alltså att erfarenhetsutbyte med fördel kan bedrivas i nätverk som inte är politiska nätverk där vi betalar en medlemsavgift. Politiskt deltagande i nätverk och sammanhang där befinner sig skapar en ökad förståelse för verksamheten och minskar parallellspår i det vi gör.

Samarbetet med Trøndelag fylkeskommune

Vi vill särskilt poängtera att Trøndelag fylkeskommune är en viktig samverkanspart för oss och vårt arbete. Om vi väljer att avveckla vårt engagemang i Mittnordenkommittén behöver vi ta nya grepp i hur samverkan sker. Vi kan se över möjligheterna att skapa en gemensam nordisk gränskommitté och även se över hur vi kan samverka inom ramen för nätverket CPMR om vi väljer att bli medlemmar där, Trøndelag fylkeskommune är alltså redan medlemmar i CPMR.